Piątek, 5 marca 1948

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 30
Telefony redakcji: 650-43; 585-10; — Telefon administracji 567-60; — wewn. 23
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 18—19
Administracja czynna w godz. od 9—16, w soboty od 8—15

Dziś 6 stron

Cena 3 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Nr 64 | Kraków | Rok 57

„Będziemy pogłębiać współpracę polsko-czeską na podstawach socjalistycznych"

Polscy i czescy socjaliści filarem demokracji ludowej w swych krajach

Oświadczenie tow. Lauszmana wyjaśnia i precyzuje rolę czechosłowackiej partii socjal-demokratycznej

PRAGA — Dziewięć dni, które wstrząsnęły Czechosłowacją, wywołały poważne przemiany wewnątrz partii socjal-demokratycznej, większość partii poparła zdecydowanie nowy rząd obozu demokracji ludowej.

Podkreślił to wczoraj przewodniczący partii socjaldemokratycznej [illegible] w wywiadzie dla SAP-u.

— Nie muszę dowodzić — oświadczył tow. Lauszman — że stronnictwo nasze reagowało na te wydarzenia niesłychanie żywo. Dopóki szło tylko o kryzys rządowy, kierownictwo stronnictwa przyznaje to otwarcie, dość długo było niezdecydowane. Gdy tylko doszliśmy do przeświadczenia, **że dymisja ministrów 3 stronnictw politycznych może podważyć podstawy naszej nowej demokracji, gdy tylko stało się jasne, że ich niesłychane wystąpienie i niesłychanie hazardowa gra mogła doprowadzić do chaosu, kierownictwo naszej partii olbrzymią większością zdecydowało iść wspólnie z masami ludowymi, którym przewodziła partia komunistyczna, broniące zdecydowanie zasady, iż wymienione 3 stronnictwa: narodowo-socjalistyczne, ludowe i słowackie demokratów nie mogą jako całość brać udziału w rządzie.** Dlatego partia nasza ustosunkowała się pozytywnie wobec rekonstrukcji gabinetu tow. Gottwalda oraz organizacji narodowego frontu i dlatego także przeprowadza dziś reorganizację ruchu, z którego usuwani są wszyscy stojący bliżej antykomunistycznej prawicy niż socjalistycznej lewicy. W przyszłości i w ścisłej współpracy z partią komunistyczną oddamy wszystkie swe siły służbie socjalistycznej przebudowy republiki czechosłowackiej. **Jestem przekonany, że przyśpieszyliśmy tempo pochodu ku socjalizmowi. Nasz naród już dojrzał do socjalizmu.**

Z kolei tow. Lauszman mówi o stosunkach między Polską a Czechosłowacką Partią Socjalistyczną. [illegible] **mokracji i prowadzić ścisłe socjalistyczną politykę. W obu krajach mamy stosunki mniej więcej podobne. Zadaniem obu partii przeto jest, aby w duchu nowoczesnej idei [illegible] wiańskiej pogłębiały na socjalistycznej podstawie współpracę między Polską a Czechosłowacją, aby fakta te wykazały, jak niepotrzebne są obawy i jak nierzeczowe są ataki światowej reakcji przeciw krajom słowiańskim, które w epoce socjalizmu [illegible] socjalistyczny, oznaczający wolność [illegible]**

Zwycięstwo jednolitofrontowej lewicowej linii

Przemówienie tow. Fierlingera

PRAGA. — Przemawiając na zebraniu partii socjal-demokratycznej w Ostrawie, minister przemysłu Zdenek Fierlinger stwierdził, że przywódcy reakcyjni liczyli na udział partii socjal-demokratycznej w ich planach. Istotnie do partii tej przeniknęły również pewne elementy reakcyjne, nie rozumiejące tego, że żyją w roku 1948. Jednakże zwyciężyła idea kroczenia razem z ludem. Partia musi gruntownie oczyścić swe własne szeregi, jeżeli chce być równym partnerem w stosunku do innych. Konieczna jest współpraca partii socjal-demokratycznej z partią komunistyczną — największym stronnictwem politycznym [illegible] największą odpowiedzialnością.

Fierlinger odpierał następnie doniesienia i komentarze prasy zachodniej na temat wydarzeń w Czechosłowacji. Podkreślił on, że kraj zapewnił sobie na zawsze bezpieczeństwo przez sojusz ze Związkiem Radzieckim i państwami słowiańskimi przeciwko agresji niemieckiej.

Nie będzie podziału Palestyny

Anglosasi i ich satelici torpedują uchwałę ONZ

NOWY JORK — W ramach zaledwie godzinnego ostatniego posiedzenia Rady Bezpieczeństwa w sprawie Palestyny, Stany Zjednoczone nie wypowiedziały się co do propozycji konsultacji Wielkiej Piątki nie w charakterze komitetu Rady, lecz jako wielkich mocarstw. Posiedzenie odroczono do piątku, [illegible]

NOWY JORK. — Obserwatorzy polityczni wyrażaj opinię, że ostatnie obrady Rady Bezpieczeństwa wskazują na to, iż większość członków Rady za przykładem W. Brytanii i St. Zjednoczonych ustosunkowuje się obecnie niechętnie do planu podziału Palestyny i pragnie jak najszybciej uwolnić się od wszelkich zobowiązań, jakie na członków Rady nałożyła uchwała Walnego Zgromadzenia w sprawie przeprowadzenia podziału.

W chwili obecnej 6 członków Rady oświadczyło półoficjalnie, że będzie głosowało przeciw podziałowi, lub że wstrzyma się od oddania głosu. Zwolennicy storpedowania decyzji Zgromadzenia Generalnego ONZ wysuwają jako pretekst pragnienie pogodzenia Żydów z Arabami

JEROZOLIMA. [illegible] diowa organizacji żydowskiej Haganah podała wiadomość, że brytyjska Liga b. kombatantów w pisemnym oświadczeniu uznała, że ponosi odpowiedzialność za wybuch na ulicy Ben Yehuda dnia 22. lutego, podczas którego zginęło przeszło 50 Żydów. *Liga ta jest jedną z brytyjskich grup faszystowskich, która połączyła się z partią Mosley'a* w styczniu bieżącego roku. Według Haganah, posiada ona swą filię w Jerozolimie.

„[illegible] serce" min. Bevina

Żydzi z Cypru do Palestyny

LONDYN. — Minister Bevin oświadczył, że Wielka Brytania zamierza *przesiedlić do Palestyny*, przed ostateczną ewakuacją wojsk brytyjskich w sierpniu 1948, *30 tys. uchodźców żydowskich, internowanych obecnie w obozach na Cyprze*. Przesiedlanie tych uchodźców nie rozpocznie się jednak do czasu zanim Wielka Brytania złoży mandat palestyński, co ma nastąpić 15 maja. W praktyce wykonanie tego projektu, który ma być omówiony między władzami brytyjskimi, Agencją Żydowską i komisją palestyńską ONZ będzie bardzo trudne.

Przewiduje się, że nawet po wygaśnięciu mandatu władze brytyjskie zechcą odroczyć do jak najpóźniejszego terminu sprowadzenie do Palestyny jeszcze 30 tys. imigrantów żydowskich. Z drugiej strony Agencja Żydowska pragnie oczywiście jak najszybszego osiedlenia tych Żydów w Palestynie.

Szeptana propaganda i demoralizowanie młodzieży

Szpiegowskie kontakty Andersa ujawnia osk. Szelągowska

WARSZAWA. — W drugim dniu procesu przeciw agentom wywiadowni Andersa kontynnował swe zeznania główny osk. Pilecki.

Instrukcje II. oddziału nakazywały mu w roku 1946 wzmóc działalność podziemia wśród młodzieży i zorganizować szeptaną propagandę. Następnie oskarżony omówił szczegóły techniczne swej roboty i potwierdził autentyczność raportów szpiegowskich, których fotokopie są w posiadaniu sądu. Z polecenia [illegible] Niewiarowskiego Pilecki miał poczynić pewne kroki w obronie [illegible] nego zbrodniarza wojennego lekarza volksdeutscha z Oświęcimia, Debrin [illegible]

Osk. Szelągowska wstąpiła we Włoszech na służbę II oddziału Andersa, została przerzucona do Polski, gdzie skontaktowała działacza WRN Szturm de Sztrema z Pileckim. Szturm de Sztrem współpracował z wywiadem Andersa, przesyłając szyfrowane listy do działaczy WRN- [illegible]

Pokłady ropy naftowej odkryto w Żywcu

KATOWICE — W czasie prób[illegible] wierceń prowadzonych przez przemysł naftowy w okolicy Żywca natrafiono na złoża gazu ziemnego i [illegible]

Blok zachodni ma objąć 5 państw

Wstępna wymiana poglądów w Brukseli

BRUKSELA. — W toku dyskusji w pierwszym dniu obrad brukselskich ambasador brytyjski Rendal oświadczył, że nie jest upoważniony do podpisywania jakiegokolwiek układu, wiążącego 5 krajów zachodniej Europy. Układ taki, o ile w Brukseli osiągnie się porozumienie będą mogli podpisać tylko ministrowie spraw zagranicznych Beneluxu, Francji i W. Brytanii.

BRUKSELA. — W czwartek w belgijskim ministerstwie spraw zagranicznych rozpoczęły się rozmowy pięciu państw — Wielkiej Brytanii, Francji i trzech krajów Beneluxu — w sprawie „unii zachodnio-europejskiej".

[illegible]

Dworce nowojorskie miały wylecieć w powietrze

NOWY JORK. (PAP) — W ręce policji wpadł dokument, zawierający projekt wysadzenia w powietrze kilku dworców kolejowych w Nowym Jorku, drukarń i innych obiektów. Policja nowojorska uzyskała ten dokument na pół godziny przed terminem wyznaczonym na eksplozję. Policja przypuszcza, że jest to tylko makabryczny żart. Przedsięwzięto jednak wszelkie środki ostrożności.

Jak donosi „New York Times", wybuchem zagrożone były, m. in., rzekomo dworzec Pensylwania, wielki dworzec centralny w Nowym Jorku i poczta główna.

Posiedzenie Centralnej Komisji Rewizyjnej PPS

WARSZAWA. — W dniu 8. marca b. r., o godz. 14, w gmachu CKW PPS w Warszawie odbędzie się posiedzenie centralnej komisji rewizyjnej Polskiej Partii Socjalistycznej.

ZHP deklaruje tow. Premierowi pełną gotowość do współpracy

WARSZAWA — Dnia 4 bm. tow. premier Józef Cyrankiewicz otrzymał od zebranych na ogólnopolskiej odprawie komendantek i komendantów chorągwi Związku Harcerstwa Polskiego depeszę następującej treści:

„Uczestnicy ogólnokrajowej odprawy komendantek i komendantów chorągwi Związku Harcerstwa Polskiego zgłaszają na ręce obywatela Premiera pełną gotowość do pracy dla Polski Ludowej. Gotowość tę realizować będziemy, przyjmując za nową podstawę naszego wychowania pożyteczną, zespołową, świadomie podejmowaną pracę naszej młodzieży w odbudowie i przebudowie społecznej i [illegible] kraju".

Anna Bujakówna i Gąsienica-Ciaptak Jan zwycięzcami biegu zjazdowego

ZAKOPANE. — Przy bardzo miękkiej pogodzie i doskonałych warunkach śnieżnych odbyła się wczoraj pierwsza konkurencja zawodów o puchar Tatr — bieg zjazdowy kobiet i mężczyzn.

W konkurencji żeńskiej wygrała łatwo Bujak (SN PTT Zakopane) w czasie 2.14,4. Drugie miejsce zajęła Kodelska Teresa (AZS Warszawa) 2.30,2; 3- Wawrytko Zofia (SN PTT Zakopane) 2.42,4.

W konkurencji męskiej: 1) Gąsienica - Ciaptak Jan (SN PTT Zakopane) 2.46,2; 2) Dziedzic Stefan (HKN Zakopane) 2.58; 3) Lukanc Matevż (Jugosławia) 2.59,8; 4) [illegible] (Jugosławia) [illegible]

Praca polskiego Przemysłu Węglowego

przyczynia się do wzrostu powagi naszego Państwa w świecie

III ogólnopolska konferencja prasowa w Warszawie

WARSZAWA. — W dniu 3 marca b. r. w Warszawie odbyła się konferencja prasowa, zorganizowana przez Przemysł Węglowy.

WZROST WYDOBYCIA.

Gen. dyr. inż. Fryderyk Topolski stwierdził, że jednym z najpoważniejszych osiągnięć polskiej gospodarki było wydobycie w r. 1947 — 59.130.330 ton węgla. Plan państwowy przekroczono o 2,8 proc. W porównaniu z rokiem 1946 notujemy wzrost wydobycia o 26,4 proc.

W porównaniu z przedwojennym wydobyciem węgla na obecnym obszarze Polski (w roku 1938 wydobycie to wynosiło 69.393.267 ton), osiągnęliśmy już 85.21 proc. ówczesnej produkcji węgla.

Na ziemiach dawnych przekroczyliśmy wydobycie przedwojenne: w 1947 r. wydobyliśmy 39,7 mil. ton, podczas gdy w roku 1938 — tylko 38,1 mil. ton. Na Ziemiach Odzyskanych w 1938 r. wydobyto 31,2 mil. ton, podczas gdy w 1947 r. — 19,1 mil. ton. Należy jednak wziąć pod uwagę wielkie zniszczenia, jakie na tych obszarach dokonane były przez Niemców w czasie ucieczki.

Ogólne obecne wydobycie Polski wzrosło w porównaniu z wydobyciem w Polsce przedwrześniowej o 21 mil. ton. Dzięki temu zwiększyła się przede wszystkim konsumcja węgla w kraju łącznie z przeróbką na koks do 48,5 mil. ton w 1947 r. Wzrósł również eksport węgla i koksu, osiągając w r. 1947 — 19,4 mil. ton.

Wysiłek Polski w kierunku zwiększenia wydobycia węgla najlepiej obrazuje porównanie naszych osiągnięć z osiągnięciami innych państw. Wzrost wydobycia w różnych krajach w latach 1946, 1947 wynosił:

W Polsce — 26 proc., we Francji — 1,5 proc., w Belgii — 6,97 proc., w Holandii — 21,87 proc., w Czechosłowacji — 7,89 proc.

Pod względem średniej rocznej wydajności górników Polska stoi na pierwszym miejscu, wykazując wzrost o 19,6 proc., podczas gdy w Zagłębiu Saary wzrost ten wynosi zaledwie 3,11 proc., w Wielkiej Brytanii — 2,77 proc., zaś we Francji tylko 1,16 proc.

PRACA NA PEŁNYCH OBROTACH.

Inż. Bolesław Krupiński, naczelny dyrektor techniczny Centralnego Zarządu Przemysłu Węglowego, wygłosił referat, ilustrujący możliwości techniczne przemysłu węglowego. W ubiegłym 3-leciu przemysł węglowy osiągnął stan, który nazwać można pracą na pełnych obrotach.

W 97 kopalniach i 12 koksowniach zdolność produkcyjna została w pełni wykorzystana, w pozostałych 21 kopalniach dokona się to w roku bieżącym.

Przemysł węglowy pracuje dłużej niż przewiduje normalny czas pracy: na 59.130.000 ton rocznego wydobycia, wydobycie w niedziele i święta wyniosło 2.758.000 ton, to jest 4,7 proc.; przebudowuje i rozbudowuje się.

Na inwestycje wydano w roku 1945 — 7,5 mil. zł. przedwojennych, w r. 1946 — 80,8 mil. zł. przedwojennych, w r. 1947 — 116,2 mil. zł. przedwojennych.

Całość działalności Przemysłu Węglowego zmierzała do odzyskania zdolności wytwórczej z roku 1938, która wynosiła 69.000.000 ton węgla.

DOSTAWY MATERIAŁOWE

Sprawę zaopatrzenia Przemysłu Węglowego naświetlił dyr. Centrali Zaopatrzenia Materiałowego, mgr. Gadomski.

Wartość wzrastających wciąż dostaw — wyniosła w roku 1947 — 10.164 mil. zł. w stosunku do 3.757 mil. zł. w 1946 r.

W roku 1947 zamówienia, dokonane przez Przemysł Węglowy za granicą osiągnęły sumę 10.939.073 dolarów, nadeszły zaś do Polski materiały wartości 3.230.056 dol., podczas gdy w r. 1946 wartość tych dostaw wyniosła zaledwie 147.000 dolarów.

Mimo to odczuwamy poważne braki w materiale, dla pokrycia ich powinniśmy otrzymać sprzęt na sumę 80 milionów dolarów. Unowocześnienie pracy w kopalniach dla zaoszczędzenia czasu i wysiłku górnika — jest główną wytyczną polityki zaopatrzeniowej.

PŁACE NAJWIĘKSZYM WYDATKIEM.

Następnie sprawy administracyjne omówił dyr. Piotrowicz, podkreślając konieczność planowości w gospodarce przemysłu węglowego. Biorąc pod uwagę, że liczba pracowników tego przemysłu wynosi 292.228, a majątek — 3,7 miliarda zł. przedwojennych — można zdać sobie sprawę z tego, jak wielką pracę musi wykonać aparat administracyjny. Po upaństwowieniu kopalń należało zmienić przestarzałe formy administracji.

Największe sumy idą w górnictwie na płace robocze, które wyniosły w r. 1947 — 56,9 proc. ogólnych kosztów wydobycia. Następną pozycję stanowią materiały — 20,1 proc. kosztów wydobycia.

W roku 1948 plan inwestycyjny przewiduje wydatki na sumę 14.731 milionów zł., z czego na inwestycje — 11.013 mil. zł.

Kopalnie zasilane są wciąż zarówno młodymi górnikami, którzy uczą się dopiero fachu (w r. 1947 — około 23.000), jak również wyszkolonymi fachowcami — przeważnie reemigrantami. W ciągu 1946 i 1947 roku powróciło do Polski 10.300 pracowników łącznie z rodzinami z zachodu i 3.431 z ZSRR.

Uzyskano w ostatnich 9 miesiącach 1947 r. — 1.700 milionów zł. oszczędności.

OCHRONA CZŁOWIEKA.

Inż. Tadeusz Rumanstorfer, naczelny dyrektor Dyrekcji Ogólnej CZPW omówił rozwój akcji socjalnej przemysłu węglowego.

Budżet Akcji Socjalnej, który wynosił w 1947 roku — 1.200.000.000 złotych, został wykonany z nadwyżką. Wykonany został również plan inwestycji socjalnych, na które poszło — 155.000.000 złotych. W roku 1947 działały, m. in., 23 własne stacje opieki nad matką i dzieckiem, 98 przedszkoli i 3 prewentoria. Ponad 57 tysięcy dzieci spędziło lato na wsi. Z wczasów pracowniczych skorzystało 33.241 pracowników.

Celem zapewnienia pracownikom pierwszej pomocy przy nieszczęśliwych wypadkach zostały zorganizowane przy każdym zakładzie ambulatoria, których koszt utrzymania wyniósł w roku 1947 — 46.000.000 złotych. W poszczególnych zakładach pracy działa 86 lekarzy oprócz lekarzy Ubezpieczalni.

Specjalną opiekę roztoczono nad przodownikami pracy.

Wprowadzono w życie dekret o ubezpieczeniu rodzinnym i opracowano nową tabelę wypłat zaliczek na renty dla górników.

ZW. ZAW. GÓRNIKÓW.

W bieżącym roku akcja uzgodniona z władzami Przemysłu Węglowego — powinna umożliwić 40 tys. pracowników wykorzystanie 2-tygodniowego pobytu w domach wypoczynkowych.

DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZKU GÓRNIKÓW.

Wiceprzewodniczący Zarządu Głównego Związku Górników poseł Nieszporek omówił bilans prac Związku za okres ubiegły. Organizacja ta skupia w 35 oddziałach blisko 270 tys. członków.

Najważniejszym zagadnieniem od pierwszych chwil powstania Związku była regulacja płac górniczych. Pierwszy układ zbiorowy zawarty został w sierpniu 1945 r., a w dniu 1 maja 1946 r. przyznany został 20-procentowy dodatek dla wszystkich pracowników, zatrudnionych pod ziemią.

Sekcje inwalidzkie Związku liczą 46 tys. członków.

31. grudnia 1945 r. było zaledwie 18 spółdzielni, zaś 31 grudnia 1947 roku — 101. Liczba członków podniosła się z 20 tys. na 168.655. Ogólny fundusz udziałowy spółdzielni wynosi obecnie 57 miliardów zł. Spółdzielnie te dostarczają swym członkom towary reglamentowane, a nadto zaopatrują ich po cenach niższych, niż w prywatnym handlu w towary wolnorynkowe.

Związek prowadzi 207 świetlic, 178 bibliotek, posiadających 94 tys. tomów, 60 orkiestr, oraz 80 zespołów śpiewaczych i amatorsko-teatralnych.

Wyrazem stanowiska Związku wobec ruchu współzawodnictwa pracy jest wykonanie planu na rok 1947 z nadwyżką.

ZBYT WĘGLA.

Sprawy zbytu węgla omówił dyr. Działu Planowania Halgas. Z ogólnego wydobycia węgla w roku 1947, które wyniosło 59 mil. 130 tys. ton na cele produkcyjne, zużyto 19.798 tys. ton. Na komunikację — 6 mil. 477 tys. ton, na cele opałowe — 9 mil. 370 tys. ton. Na koks przerobiono — 5 mil. 436 tys. ton. Na eksport poszło 17 mil. 804 tys. ton węgla.

W chwili obecnej zaopatrzenie kraju w węgiel konsumcyjny jest całkowicie zaspokojone. Roczne spożycie węgla na głowę ludności wynosi — 1.625 kg, podczas gdy przedwojenne zużycie wynosiło około — 700 kg.

SPADEK EKSPORTU NA WSCHÓD.

W eksporcie obserwujemy ciekawe zjawisko: rynki środkowo-europejskie i skandynawskie z roku na rok powiększają ilość kupowanego węgla, natomiast rynki wschodnie stale tę ilość zmniejszają i tak: w r. 1946 do krajów wschodnich wywieźliśmy — 9 mil. 237 tys. ton, co stanowiło 61 proc. ogólnej sumy eksportu; do krajów bałkańskich — 342 tys. ton, czyli 2,3 proc., do krajów środkowo - europejskich — 1116 tys. ton, czyli 7,4 proc., do krajów skandynawskich — 3,203 tys. ton, czyli 21,2 proc. i do krajów zachodnio i południowo - europejskich — 918 tys. ton, t. j. 6,2 proc.

Natomiast w roku 1947 eksport kształtował się w sposób następujący: do krajów wschodnich — 8.876 tys. ton, czyli 44,2 proc., do krajów bałkańskich obserwujemy wzrost na 506 tys. ton, czyli 2,6 proc., do krajów środkowo - europejskich również wzrost do 2.410 tys. ton, czyli 12,8 proc, do krajów skandynawskich — 4.858 tys. ton, czyli 25,2 proc., eksport do krajów zachodnio i południowo europejskich wykazał najpoważniejszy wzrost, bo wynoszący prawie półtora miliona i zamknął się cyfrą — 2.470 tys. ton, t. j. 12,8 proc.

Przewiduje się, że w roku bieżącym wyeksportowanych będzie — 33 mil. 646 tys. ton; na podstawie dotychczasowych kontraktów uwidocznia się dalszy spadek eksportu na wschód na korzyść państw zachodnio i południowo - europejskich, oraz skandynawskich. Ostatnio jako importerzy naszego węgla przybyły: Islandia, Belgia, Egipt, Portugalia i Anglia.

WSPÓŁZAWODNICTWO PRACY.

Dyr. Topolski w odpowiedzi na pytania dziennikarzy omówił szczególnie znaczenie współzawodnictwa pracy jako głównej dźwigni w walce o podniesienie wydajności i wykonanie planu w przemyśle węglowym. Podstawową formą współzawodnictwa jest zespołowe współzawodnictwo brygad górniczych. Rozwijać się będzie również współzawodnictwo między Zjednoczeniami, a planuje się współzawodnictwo między przemysłem węglowym, a przemysłem hutniczym. We współzawodnictwie bierze już udział ponad 30 tys.

Broń brytyjska pracuje

na szkodę państw Lewantu

LONDYN. (SAP) — We wtorek w brytyjskiej Izbie Gmin poseł Partii Pracy, Warbey, krytykował ostro politykę Wielkiej Brytanii na terenach nadśródziemnomorskich. Mówca zażądał, aby rząd Attlee zaprzestał wysyłki broni do Palestyny.

Minister stanu Mac Neil, oświadczył, że broń wysyłana przez Anglię nie jest wykorzystywana w celach niewłaściwych.

Wypowiedź powyższa usiłuje osłonić fakt, że rząd brytyjski, posyłając coraz większe transporty broni na Środkowy Wschód, a zwłaszcza do państw graniczących z Palestyną, ma na celu podsycanie nacjonalistycznych zatargów między Żydami i Arabami oraz wywołanie poważniejszych zamieszek i przeszkodzenie podziałowi Palestyny na dwa niezależne państwa.

»Czechosłowackie Stronnictwo Socjalistyczne«

zamiast Stron. narodowo-socjalistycznego

PRAGA (SAP) — Prezydium centralnego komitetu akcji Frontu Narodowego zatwierdziło nazwę dawnego stronnictwa narodowo - socjalistycznego na „Czechosłowackie Stronnictwo Socjalistyczne".

Równocześnie zatwierdzono skład prezydium nowego stronnictwa, na którego czele stanął minister techniki prof. Szlechta, a w skład prezydium weszli ponadto przewodniczący zgromadzenia narodowego David i minister komunikacji Neuman.

I co dalej?

Wielka Brytania przed bankructwem

LONDYN. (PAP) — Rząd brytyjski wycofał ostatnią ratę pożyczki amerykańskiej. Pożyczka amerykańska, która miała starczyć do roku 1951, została więc wyczerpana w ciągu 20 miesięcy. Ostatnia rata wynosiła 25 milionów dolarów. Wielka Brytania rozpocznie spłaty pożyczki już w roku 1950.

Z PRASY ZAGRANICZNEJ

„Amerykańskie rozwiązanie" to fakty dokonane

La Tribune des Nations

przewiduje niepowodzenie konferencji londyńskiej i jej konsekwencje odnośnie dalszego rozwoju wypadków w Niemczech:

„Czy z tych rozmów zrodzi się porozumienie co do całości zagadnień? Można zarówno wątpić o skuteczności uchwał, powziętych bez partnera radzieckiego, jak i spodziewać się, że dojdzie do uzgodnienia rozbieżnych poglądów uczestników konferencji. Wiadome są różnice zdań między Waszyngtonem i Londynem, a Paryżem. Otrzymujemy właśnie wiadomość z Waszyngtonu, że amerykańska komisja inspekcyjna, która w ciągu ubiegłego lata bawiła w Niemczech, żąda szybkiego i kompletnego odbudowania Bizonii i że w tym celu zaleca zawieszenie denazyfikacji, zwrot zakładów ciężkiego przemysłu dawnym właścicielom, oddanie Niemcom kierownictwa importu i eksportu, przyznanie korzyści marshallowskich tylko tym państwom, które zwolniły wszystkich jeńców niemieckich (!), oraz przeznaczenia całej niemieckiej produkcji węglowej dla potrzeb Niemiec. Komisja równocześnie żąda jednak, by wpływ USA na gospodarkę Niemiec wzrósł odpowiednio do wydatków, jakie Stany Zjednoczone ponoszą w Bizonii. Oznacza to w praktyce podporządkowanie Stanom całej gospodarki Niemiec Zachodnich."

Tak wygląda „rozwiązanie amerykańskie" problemu Niemiec i:

„Trudno byłoby przypuścić, by ten plan organizacji Niemiec został zaakceptowany przez Francję, gdyż zagraża on jej życiowym interesom. A nawet W. Brytania musiałaby mieć zastrzeżenia, gdyż z jego przyjęciem stałaby się ostatecznie państwem drugorzędnym, zależnym od Ameryki.

Amerykanie w planach, w których Niemcy figurowały dotychczas na czwartym miejscu, jeżeli chodzi o program Marshalla, chcą dziś wysunąć Niemcy na plan pierwszy. Ze źródeł brytyjskich donoszą, że porzucono już w Waszyngtonie i Londynie projekt paktu Byrnesa w sprawie gwarancji przed agresją niemiecką na 30 lat. Francja wobec tego żąda nowych gwarancji, a m. i., przyczółka mostowego na prawym brzegu Renu."

Wszystkie te żądania i zastrzeżenia Francji nie pomogą. Anglosasi są zdecydowani zrealizować swoje „rozwiązanie" problemu niemieckiego. 9. lutego postawili Francję we Frankfurcie przed faktem dokonanym. Uczynili to znowu 9. marca. Waszyngton i Londyn może liczyłby się z narodem francuskim. Nie będą i nie potrzebują się liczyć z rządem Schumana.

Wytyczenie granic gospodarstw osadniczych

WARSZAWA. — Na podstawie zarządzenia Min. Rolnictwa i R. R. oraz Min. Ziem Odzyskanych postanowiono przyśpieszyć proces regulacji gospodarstw.

Władze ziemskie mają w b. r. uregulować granice gospodarstw na obszarze 2 mil. ha użytków rolnych.

Programem prac zostaną objęte województwa: śląskie — 146 tys. ha, wrocławskie — 576 tys. ha, poznańskie — 251 tys. ha, szczecińskie — 484 tys. ha, gdańskie — 209 tys. ha, olsztyńskie — 334 tys. ha, oraz białostockie — 99 tys. ha.

Na horyzoncie przedwyborczym USA

„Trzęsieniem ziemi w Bonx" nazwał republikański „Herald Tribune" sukces partii Wallace'a przy wyborach uzupełniających. W dalszym ciągu rozważań na temat wyboru Isacsona pisał wspomniany dziennik, że Trzecia Partia nabrała znaczenia i to zupełnie nowego znaczenia. Od tej chwili Henry Wallace musi być brany poważnie. Istotnie, kiedy weźmie się pod uwagę wszystkie utrudnienia stawiane Wallace'owi przez czynniki miarodajne w jego walce wyborczej, sukces jego kandydata musi wzbudzić poważne zaniepokojenie wśród wszystkich nieprzyjaciół postępu w Stanach Zjednoczonych. Przed wyborami podano z Nowego Jorku wiadomość, że centralne nowojorskie władze policyjne wysłały do dzielnicy Bonx w Nowym Jorku specjalne oddziały policyjne. Zarządzenie to motywowano „poważną ilością komunistów w tej dzielnicy". I mimo tych zapobiegawczych środków zwycięstwo odniósł właśnie kandydat Wallace'a, którego bardzo chętnie oskarża się o bliskie koneksje z komunistami. Wszelka myśl postępowa otrzymuje wszak w pewnych kołach amerykańskich etykietę ko- [illegible]

Wallace staje w swoich wystąpieniach na płaszczyźnie interesów przeciętnego obywatela i w obronie pokoju. Nie używa mglistych zwrotów, które możnaby tłumaczyć dwojako, ale mówi prosto. Wypowiada się przeciwko planowi Marshalla, ponieważ nie jest planem pomocy i odbudowy Europy, a jest koncepcją wzmocnienia sił imperialistycznych, jest narzędziem realizacji pewnych zamierzeń kół amerykańskiej finansjery. Żąda rozstrzygania ważnych problemów polityki światowej na forum Organizacji Narodów Zjednoczonych, a nie poza nią, opowiada się przeciwko subsydiowaniu rewolucyjnych rządów w Chinach, Grecji, Turcji i wszędzie gdzie się toczy albo może się toczyć walka przeciwko realizowaniu zasad demokratycznych, potępia dwulicową politykę w Palestynie prowadzoną niezgodnie z złożonymi oświadczeniami w ONZ, a wre[illegible] domaga się z całą energią ułożenia stosunków amerykańsko-radzieckich na płaszczyźnie współpracy i wzajem[illegible]nego porozumienia. Tak więc wszystkie postulaty Wallace'a mają zdecydowanie pokojowy akcent. Wystąpienie Wallace'a rozchodzi się szerokim echem wśród społeczeństwa [illegible] merykańskiego.

W tym stanie rzeczy politycy w [illegible] obydwu tradycyjnych partiach amerykańskich rozumieją, że oklepane frazesy polityczne wygłaszane do wyborców nie mają już dziś wdzięcznych słuchaczów [illegible] gwałt „trzeba coś zmienić". Liberalny dziennik „PM" po wyborze Isacsona stwierdził, że nowy członek kongresu [illegible] stał wybrany, ponieważ ludność czuła, że reprezentować on będzie najbardziej postępowe zasady „PM" pisze dalej:

„Wyborcy w Bonx — to prości ludzie, którzy widzą, że ceny są wysokie, że kontrola komornego jest zagrożona, że związki zawodowe są atakowane, że prawa obywatelskie dla Murzynów nie są wprowadzone [illegible] czyn. Ludzie ci orientują się rów[illegible]ież, że istnieją wprost niewiarygodnie cyniczne przygotowania do obalenia decyzji ONZ w sprawie Palestyny oraz że prowadzona jest działalność zagrażająca istnieniu Organizacji Narodów Zjednoczonych".

Obserwatorzy amerykańskiego ży[illegible]a politycznego uważają, że wybory [illegible] Bonx, to nie tylko bardzo ważny moment w kampanii propagandowej Wallace'a, lecz także nowy bodziec, który tę kampanię rozwin[illegible]

Wyrażenie zgody przez senatora Taylora na kandydowanie na wiceprezydenta USA z listy Wallace'a dowodzi, że ruch popierający Wallace'a wzmaga się ustawicznie. Taylor jest popularną postacią [illegible] Ameryce. On [illegible] zrobił konny rajd po Stanach Zjednoczonych przestrzegając przed katastrofą którą niesie polityka T[illegible]mana i Marshalla.

Tymczasem w kołach demokratycznych panuje zaniepokojenie. Przywódcy polityczni spod znaku Trumana twierdzą, że zebrane przez Wallace'a głosy mogą przyczynić się do klęski demokratów. Prawdopodobnie prezydent Truman [illegible] związku z tym kilka przemówień [illegible] degowanych w duchu [illegible]eltow[illegible]

Amerykański dziennikarz Pearson donosi, że w ostatnich czasach prezydent Truman otrzymał wiadomości z szeregu stanów, donoszących o nieuchronnej klęsce demokratów. W związku z tym przewidywana jest zmiana polityki w odniesieniu do Palestyny celem pozyskania głosów żydowskich w Nowym Jorku i niektórych innych stanach.

T. R.

MIMOCHODEM

Laburzyści troszczą się o kapitalistów

Rząd Labour Party w swoim [illegible] gramie wyborczym w 1945 r. zapowiedział [illegible] darczego na szeroką skalę. Miało to być wyrazem realizowania programu socjalistycznego. Z szerokiego programu nie wiele przeszło do praktycznego wykonania, a to, co nawet [illegible] wspólnego z [illegible] naprawd[illegible]

Rząd Labour Party przeprowadził nacjonalizację kopalń. Państwo przejęło kopalnie, ale prywatnym właścicielom zagwarantowało tak wysokie odszkodowania, że właściwie zrobili oni na tym dobry interes. Jeśli przy tym weźmiemy pod uwagę olbrzymie zaniedbanie techniczne kopalń angielskich i wielomilionowe sumy funtów szterlingów, które państwo musi wykładać na moder[illegible] przejętego przemysłu węglowego — to należało by się zapytać [illegible]

Obecnie w Wielkiej Brytanii przeprowadza się nacjonalizację środków komunikacji. Tutaj obserwujemy jeszcze korzystniejsze rozwiązanie dla dotychczasowych prywatnych właścicieli. Państwo gwarantuje im bowiem na bardzo długi okres, nawet kilkudziesięciu lat, zachowanie ich dotychczasowych zysków. Dotychczasowi kapitaliści bez żadnych zachodów, wysiłków i nakładów ze swej strony, mają więc zagwarantowane pełne dochody nie tylko do swojej śmierci, ale i dla swych spadkobierców. I znowu należało by zapytać w czyim interesie jest przeprowadzona nacjonalizacja środków komunikacji? Jaki wpływ ma tego rodzaju nacjonalizacja na zmianę struktury społeczno-gospodarczej w państwie? Co wygrywa na tym robotnik angielski, jeśli udział w dochodzie narodowym dotychczasowych kapitalistów pozostaje praktycznie bez [illegible]

Równocześnie należy nadmienić, że wypłacając właścicielom kopalń wysokie odszkodowania, a właścicielom środków komunikacyjnych gwarantując dotychczasowe zyski z ich przedsiębiorstw rząd Labour Party nie może robotnikom zagwarantować realnego poziomu ich dotychczasowych zarobków. Przedstawiony przez min. Crippsa program gospodarczy opiera się właśnie na tym, że zarobki robotnicze pozostaną bez zmian, jeśli by nawet w górę poszły ceny towarów i artykułów żywnościowych.

Dla podkreślenia pełnego obrazu gospodarki labourzystów angielskich należy dodać, że w roku bieżącym — [illegible] względu na trudności finansowe — rząd brytyjski przewiduje bardzo poważne ograniczenia w zakresie projektowanych inwestycji przemysłowych. Te ograniczenia sięgają sumy 180 milionów funtów.

Innymi słowy nie ma pieniędzy na inwestycje fabryczne i komunikacyj[illegible] budowę domów, nawet zburzonych na skutek działań wojennych, ale są na wypłaty dla właścicieli znacjonalizowanych kopalń i przedsiębiorstw komunikacyjnych.

Nie bardzo socjalistycznie wyglądają programy gospodarcze labourzystów angielskich.

Z naszego stanowiska

Umocnić należy bazę węglową

[illegible] Postępy odbudowy [illegible] poważny rozwój naszego przemysłu niezwykle interesuje zagranicę i wzbudza dociekania ekonomistów i znawców życia gospodarczego na temat naszej przyszłości. Trzeba stwierdzić, że zagranicą doceniane są należycie nasze wysiłki, a przyszłość Polski jest widziana bardzo realnie w płaszczyź[illegible] wykonywanych przez nas planów. W ubiegłym miesiącu poważ[illegible] bostońskie pismo „Christian Science Monitor", analizując procesy odbudowy w Europie, stwierdza, że wbrew poglądom Ameryki kraje europejskie wykazują duży postęp na polu gospodarczym.

Rzeczowe i wnikliwe uwagi poświęca autor artykułu, Harry Kenney, Polsce, stwierdzając, że jest o[illegible] potencjalnie jedną z głównych potęg przemysłowych Europy. Ze szczególnym uznaniem Kenney podkreśla wzrost wydobycia węgla na kopalniach polskich i wyraża przekonanie, że Polska będzie mogła otrzymać w zamian za węgiel potrzebny dla jej rozwoju sprzęt maszynowy i urządzenia techniczne oraz niezbędne surowce.

Znawcy zagraniczni są skłonni nie tylko pozytywnie oceniać nasz dotychczasowy dorobek, ale również uznają nasze prawo do dalszego rozwoju i nie zaprzeczają [illegible]jących w tym kierunku możliwości.

Aczkolwiek procentowo udział węgla w ubiegłym roku w [illegible] norcie znacznie [illegible] pozostaje on nadal zasadniczym fundamentem polskiego handlu zagranicznego. Na zmniejszenie jego procentowego udziału [illegible] zagranicznych wpłynęło włączenie do nich poważnej ilości szeregu nowych artykułów w związku ze stale rosnącą produkcją przemysłową kraju. Ilościowo bowiem wywóz węgla wzrósł bardzo poważnie i [illegible] nosił on w ub. r. prawie 19,5 [illegible] lionów ton, co w porównaniu do 15 milionów z roku 1946 stanowi zwyżkę prawie o 30 proc.

Było to możliwe dzięki stale rosnącemu wydobyciu naszych kopalń. Wynosiło ono w ubiegłym roku 59 milionów 130 tysięcy ton a w 1946 roku 47 milionów 288 tysięcy ton. W porównaniu do przedwojennego wydobycia Polski, które wynosiło 38,1 milionów ton jest to zwiększenie bardzo poważne.

Oczywiście nie możemy zapominać, że na skutek zmian terytorialnych na zachodzie uzyskaliśmy również piękne kopalnie Śląska Opolskiego i Dolnego, które znako- [illegible]

[illegible] Trzeba jednak równocześnie stwierdzić, że ten potencjał nowy umieliśmy, mimo poważnych trud[illegible]i, należycie wykorzystać, a na [illegible]ych, przedwojennych kopalnich [illegible]ch wydobycie potrafiliśmy na[illegible] zwiększyć w porównaniu do roku 1938.

Dokładnie ilustrują to cyfry. Na 59,1 milionów ton węgla wydobyte[illegible] ubiegłym roku, przedwojenne kopalnie polskie dały 39,7 milionów [illegible] a więc zwyżkę w stosunku do okresu przedwojennego o jeden mi[illegible] i sześćset tysięcy ton. Kopal[illegible] Ziem Odzyskanych dawały przed wojną 31,2 milionów ton, a my zdołaliśmy w 1947 roku na nich wydobyć 19,4 milionów ton, co stanowi przeszło 62 procent ich przedwojennej produkcji.

[illegible] zrozumienia dokładniejszego tych cyfr należy pamiętać, że Niem[illegible]y w Zagłębiu Ruhry wydobyli [illegible]1,1 milionów ton węgla w 1947 r., [illegible]o mniej więcej odpowiada uzyskanym przez nas rezultatom na Ziemiach Odzyskanych. Ponadto jeszcze należy pamiętać, że kopalnie przejęliśmy po Niemcach bez za[illegible]g i bez sił technicznych, nie mając z zewnątrz żadnej pomocy.

O rezultatach pracy na kopalniach polskich zadecydował przede wszystkim wysiłek naszych górni[illegible] Przeciętna roczna wydajność ich pracy na dniówkę wzrosła z 1007 kg. w 1946 roku na 1207 w roku 1947.

Należy to bardzo mocno podkreślić, gdyż w żadnym z europejskich krajów na przestrzeni jednego roku wydajność pracy w przemyśle [illegible]glowym nie podniosła się tak [illegible] Polsce i w żadnym z europejskich krajów nie osiągnęła ona tego po[illegible]u, który uzyskali nasi górnicy. W Zagłębiu Ruhry w analogicznym czasie wydajność prac[illegible] przemyśle węglowym podniosła się z 865 kg. na 930 kg.

Uznając przemysł węglowy za [illegible] odbudowy naszej gospodarki [illegible]rodowej i opierając się na nim jako na stałym elemencie naszej [illegible] budowy gospodarczej w przyszłości, musimy mieć na uwadze jego potrzeby, które są bardzo poważne i w znacznej części ciągle jeszcze nie pokryte.

Wiemy, że nasz przedwojenny przemysł węglowy maszyny i urządzenia techniczne w przeważnej mierze sprowadzał z zagranicy. Nasz rząd i kierownictwo przemysłu węglowego czynią starania, aby wykorzystać wszystkie możliwości dla lokowania zagranicą zamówień dla naszych kopalń. Musimy je[illegible] stale pamiętać o konieczności [illegible] budowy tych działów przemysłu polskiego, które w przyszłości mają pokrywać zapotrzebowania przemysłu węglowego.

W miarę wzrostu wydobycia u nas stajemy się coraz poważniejszym eksporterem węgla. W roku bieżącym na eksport przewidziane jest prawie 25 milionów ton, a po wykonaniu planu trzechletniego będziemy dysponować ca. 40 miliona[illegible] ton nadwyżek eksportowych. W międzyczasie wzrastać będzie również wydobycie innych krajów, które odzyskają również swą zdolność eksportową. W zarysowującej się konkurencji na rynkach międzynarodowych byłoby dla nas ograniczeniem swobody ruchów pełna zależność od dostaw maszynowych z zagranicy. Rozbudowa własnego przemysłu maszynowego będzie więc poważnym umocnieniem naszego przemysłu węglowego oraz powiększeniem zdolności konkurencyjnej naszych kopalń.

Kopalnie nasze potrzebują ciągle siły roboczej. Bardzo korzystnym objawem jest fakt, że w ubiegłym roku zdołały one uzyskać 20 tysięcy nowych sił. Ale to nie pokrywa potrzeb przemysłu węglowego.

Niedawno pisaliśmy o konieczności odmłodzenia naszych załóg górniczych. To jest problem niezwykle poważny. Poza tym musimy liczyć się z odejściem z naszych kopalń w ciągu bieżącego roku zatrudnionych jeńców niemieckich. Potrzeba nam więc dużo nowych sił w przemyśle węglowym, a w tym dużo fachowców.

Dlatego właśnie musimy nieustępliwie domagać się powrotu polskich górników z Westfalii. Nie możemy się zgodzić, aby oni odbudowywali przemysł niemiecki, podczas gdy u siebie w kraju mamy tak wielkie zapotrzebowanie na siły wykwalifikowane. Swoje braki Niemcy mogą uzupełniać powracającymi do kraju jeńcami, z których duża ilość uzyskała poważne wyszkolenie w zawodzie górniczym.

Podobne znaczenie ma dla nas również powrót górników naszych z Francji, jeśli wydobycie polskich kopalń ma iść wedle linii rozwojowej w górę.

Przemysł węglowy w trudnych warunkach wypełnia swe obowiązki wobec kraju. Górnik nie żałuje swych sił. Ale właśnie dlatego ogół na nasze wysiłki winny iść wytrwale w kierunku zwiększenia pomocy. Domaga się tego wzgląd na sytuację bieżącą oraz plany rozwojowe na przyszłość.

Doniosłe narady

dyrektorów centralnych zarządów przemysłu

WARSZAWA — W Ministerstwie Przemysłu i Handlu odbyła się konferencja dyrektorów centralnych zarządów przemysłu. W konferencji wzięli udział: Minister Hilary Minc, wiceministrowie: Szyr, J. Salcewicz, H. Golański, B. Rumiński oraz dyrektorzy departamentów Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Tematem obrad były następujące zagadnienia:

1) Wprowadzenie nowego systemu organizacji w przemyśle, który by pozwolił na bardziej racjonalny podział pracy, sprawniejsze funkcjonowanie oraz na dalsze zmniejszenie przerostów administracyjnych.

2) Opracowanie planu technicznego, zmierzającego do lepszego wykorzystania i modernizacji istniejących urządzeń oraz do budowy nowych urządzeń.

3) Organizacja biur projektowania inwestycji budowlanych i produkcyjnych oraz nadzór nad przedsiębiorstwami budownictwa przemysłowego.

4) Wykorzystanie patentów i licencji oraz upowszechnienie wynalazków własnych, dokonanych w przedsiębiorstwach.

5) Usprawnienie gospodarki [illegible]szynami.

6) Planowanie kosztów własnych i ich obniżenie oraz usprawnienie [illegible] dotyczących kalkulacji [illegible] własnych w przemyśle.

Oficerowie Wehrmachtu

i Frau Ribbentrop

W tych dniach otwarto Radę Gospodarczą we Frankfurcie nad Me[illegible], która w myśl koncepcji anglosaskiej ma odgrywać rolę parlamen[illegible] państwa zachodnio-niemieckiego.

Niemcy bardzo głośno lamentują [illegible] ich katastrofalnej sytuacji [illegible] Biadają i domagają się pomocy. Wydawałoby się więc, że nowoutworzony „parlament" zajmie się przede wszystkim rozpatrze[illegible] istniejących trudności i wynalezieniem środków zaradczych, które można zastosować we własnym zakresie, niezależnie od pomocy anglosaskiej. Zawsze nam przecież mówi[illegible], że Niemcy to naród bardzo praktyczny.

I cóż się okazuje? Najpilniejszą kwestią nowego „parlamentu" niemieckiego jest sprawa zaopatrzenia emerytalnego byłych oficerów Wehr[illegible]. [illegible] się ona na porządku dziennym pierwszego zebrania, utworzonej przez Anglosasów Rady Gospodarczej.

[illegible] tym szaleństwie nie ma metody? Czy naród niemiecki nie ma większych zmartwień?

[illegible] oficerów Wehrmachtu jest bardzo charakterystyczna dla nastrojów niemieckich w strefach zachodnich, dla nurtujących myśli o „trzeciej wojnie", dla wyrażanych głośno pragnień odwetu. Pierwszy parlament niemiecki na pierwszym posiedzeniu manifestacyjnym zaznacza, że pomyśleć trzeba przede wszystkim o... Reichswehrze.

Omal równocześnie depesze prasowe donoszą, że Frau Ribbentrop, której mąż z wyroku Trybunału Norymberskiego został w ubiegłym roku powieszony, uzyskała zezwolenie na wywóz z Berlina całego swego majątku [illegible] swej dyspozycji ma otrzymać piękną willę w Stuttgarcie.

Obydwie wiadomości składają się na „harmonijną" całość. Tak wygląda praktycznie demokratyzacja i de[illegible]fikacja Niemiec [illegible]

Organizatorzy wywiadu Andersa

przed Sądem Wojskowym w Warszawie

WARSZAWA (SAP). W dniu 2 marca br. przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Warszawie rozpoczęła się rozprawa przeciwko członkom siatki wywiadowczej Andersa w Polsce. Na ławie oskarżonych zasiedli: Witold Pilecki, Maria Szelągowska, Tadeusz Płużański, Witold Różycki, Makary Sieradzki, Ryszard Jamont Krzywicki, Maksymilian Kaucki i Jerzy Nowakowski.

Rozprawie przewodniczył ppłk. Hryckowian, oskarżenie popiera mjr. Łapiński. Oskarżonych bronią adwokaci: Maślanko, Rettinger, Grabowska, Pintarowa, Buszkowski i Sobczyński.

Akt oskarżenia zarzuca Pileckiemu iż po opuszczeniu obozu jenieckiego w Murnau, udał się do Włoch, gdzie wstąpił do II korpusu Andersa i rozpoczął pracę szpiegowską pod kierunkiem zastępcy szefa wywiadu II korpusu, płk. Kijaka. Jesienią 1945 r. oskarżony przeprowadził w sztabie w San Georgio szereg rozmów ze swoim szefem oraz gen. Pełczyńskim, którzy polecili Pileckiemu wyjechać do Polski i zmontować sieć wywiadowczą. Oskarżony zwerbował sobie do pomocy Szelągowską i zaopatrzywszy się w 464 dolary i 3 tys. lirów udał się poprzez Regensburg do Polski. W Regensburgu skorzystał ze środków transportowych, dostarczonych mu przez jednego z przywódców Brygady Świętokrzyskiej, mjr. „Mikołaja" — Kozłowskiego.

W grudniu 1945 roku Pilecki i Szelągowska przybyli do Warszawy i natychmiast przystąpili do organizowania siatki szpiegowskiej i nawiązali kontakty z Sieradzkim i działaczem WRN. Tadeuszem Szturm-de Sztremem.

SZPIEGOWSKIE INSTRUKCJE Z PODPISEM ANDERSA

Już w styczniu 1946 r. oskarżony Płużański drogą przerzutową NSZ poprzez Pragę, Pilzno i Regensburg pojechał do sztabu II korpusu Andersa w Ankonie i zawiózł pierwszy raport wywiadowczy Pileckiego.

W czerwcu 1946 r. wrócił do Polski oskarżony Płużański, który przywiózł ukryte w kluczu klisze instrukcji szpiegowskiej, oraz pełnomocnictwo podpisane przez Andersa, upoważniające do rozbudowy sieci szpiegowskiej.

WSPÓŁPRACA WRN ZE SZPIEGAMI

Pilecki i Szelągowska odbywali systematyczne rozmowy ze Szturm de Sztremem, w których rozważano możliwości prowadzenia szpiegostwa w kraju oraz szanse WRN w rozkładowej robocie, jaką podjęła w Polskiej Partii Socjalistycznej. Szturm de Sztrem dostarczał Pileckiemu materiały, dotyczące działalności Samopomocy Chłopskiej oraz instrukcje londyńskiego kierownictwa WRN dla kół WRN, działających w kraju. Szturm de Sztrem informował ponadto o usiłowaniach rozwinięcia dywersyjnej roboty WRN wewnątrz PPS, a także dostarczał broszury propagandowe WRN.

Komórki legalizacyjne WRN dostarczały za pośrednictwem Szturm de Sztrema oskarżonym Pileckiemu i Szelągowskiej fałszywe zaświadczenia, odcinki zameldowania i dokumenty wojskowe.

ZBIERANIE TAJEMNIC

Główny oskarżony wraz ze swą grupą gromadził wiadomości stanowiące tajemnicę państwową i wojskową, a obrazujące całokształt życia publicznego w Polsce. Wiadomości te dotyczyły ruchów wojsk, struktury organizacyjnej Wojska Polskiego, jego zaopatrzenia, obsady personalnej Min. Bezpieczeństwa Publicznego oraz stosunków politycznych i gospodarczych Państwa Polskiego ze szczególnym uwzględnieniem handlu międzynarodowego i szczegółów umów handlowych, zawartych przez Polskę ze Związkiem Radzieckim, Szwecją, Bułgarią i z innymi państwami. Agentem obcego wywiadu na terenie Ministerstwa Żeglugi i Handlu Zagranicznego był osk. Różycki.

MAGAZYNY BRONI W SKRYTKACH

Pilecki ze swymi towarzyszami w mieszkaniach konspiracyjnych urządzili kilka specjalnie zbudowanych skrytek, w których przechowywano materiały szpiegowskie, broń automatyczną, pistolety, granaty, oraz amunicję. Dla utrzymania stałej łączności ze sztabem II korpusu, Pilecki zorganizował na pograniczu Polski szereg punktów przerzutowych. Całe archiwum grupy wywiadowczej zostało zajęte przez władze bezpieczeństwa.

Od jesieni 1946 r. do chwili aresztowania osk. Pilecki w porozumieniu z członkami swojej sieci wywiadowczej przygotowywał, działając w myśl wskazówek Andersa, zamach zbrojny na wyższych urzędników Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego i w tym celu gromadził dane, dotyczące ich rysopisów, miejsc zamieszkania i trybu życia.

WSPÓŁPRACA Z BANDAMI LEŚNYMI

Pilecki częściowo przyznał się do winy, w szczególności potwierdził zarzuty prowadzenia wywiadu na rzecz Andersa. Po uwolnieniu z obozu w Murnau, oskarżony zameldował się u Bora - Komorowskiego, a następnie u gen. Pełczyńskiego, w wyniku czego został wysłany do II Korpusu Andersa w San Georgio.

Pilecki przy organizowaniu sieci wywiadowczej w Polsce miał zamiar oprzeć się na resztkach organizacji „NIE", której był jednym z organizatorów na kilka miesięcy przed powstaniem warszawskim.

Oskarżona Szelągowska skontaktowała Pileckiego ze Szturm de Sztremem, który wręczał mu przy spotkaniu wydawane przez podziemie broszury. Również Różycki dostarczał Pileckiemu informacji. Jako urzędnik Min. Żeglugi i Handlu Zagranicznego podał Pileckiemu szczegóły umów handlowych między Polską a państwami słowiańskimi.

Ponadto Pilecki otrzymywał kontakty z oddziałami leśnymi przez ks. Czajkowskiego, który dostarczył oskarżonemu prasy podziemnej oraz broszurę „Czym jest PPR"? — Wg. wyjaśnień Pileckiego chciał on przez księdza przekazać oddziałom leśnym instrukcję otrzymaną z Londynu, w myśl której „spaleni" członkowie band mieli przedrzeć się za granicę.

Kontakty z lasem nawiązywał ponadto Pilecki przez znajomego Szturm de Sztrema „Romana", oficera band w Górach Świętokrzyskich [illegible] zał łączność prze Płużańskiego.

Ten ostatni powróciwszy we wrześniu 1946 r. na polecenie II Korpusu z zagranicy poznał Pileckiego ze swą narzeczoną, studentką Uniwersytetu Poznańskiego — Skiedowską która miała również dostarczać informacji. Nadesłała ona Pileckiemu jeden meldunek, w którym była mowa o transportach wojskowych na linii Poznań - Kutno i produkcji samolotów. Następnie oskarżony przeszedł do omówienia informacji, dostarczanych mu przez Płużańskiego.

Ze względu na interes państwa Sąd zarządził tajność rozprawy.

Wynalazczość i ulepszenia

podstawą osiągnięć przemysłu metali nieżelaznych

KATOWICE (cel) Zakłady przemysłu metali nieżelaznych wykonały w ubiegłym roku plan produkcyj ny pod względem ilościowym w 103,9 proc., a jakościowy w 101,6 proc., co w głównej mierze zawdzięczają wynalazczości swych pracowników i wprowadzonych w związku z tym ulepszeniom. Ponadto osiągnięcia produkcyjne i techniczne świadczą o stałym rozwoju wytwórczości artykułów specjalnych, produkowanych z metali kolorowych, jak miedzi, mosiądzu, aluminium itp.

Wspomniana już wynalazczość i ulepszenia sprawiły, że w 1947 roku przekroczono produkcję przedwojenną. W okresie od stycznia do końca ub. roku produkcja blach miedzianych, mosiężnych i aluminiowych wzrosła o 38 proc., a produkcja drutów miedzianych o 12 proc.

Dzięki zastosowaniu nowej metody przeróbki plastycznej osiągnięto wysoki poziom prowadzonej produkcji blach platerowanych, zaś inne osiągnięcia techniczne pozwoliły na wprowadzenie nowego stopu aluminium do wyrobu drutów „Aldrey", niestosowanego dotychczas w Polsce, a znajdującemu duże zapotrzebowanie w przemyśle elektrotechnicznym.

W produkcji prętów miedzianych, mosiężnych i aluminiowych osiągnięto wzrost o 72 proc., a rur o 45 proc.

Również pod względem oszczędnościowym zakłady przemysłu metali nieżelaznych wykazały poważne zyski. Oszczędne używanie energetyki, wszelkiego rodzaju usprawnienia pracy, zużytkowanie odpadków, upłynnianie „martwych zapasów" itp. przyniosło całemu Zjednoczeniu 118.330.000 zł zysku, przy czym sama tylko realizacja pomysłów ulepszających produkcję dała 89.000.000 zł.

Pod względem wynalazczości na czoło Zjednoczenia wysunęli się pracownicy następujących zakładów: Nowej Heleny, Szopienic, Orła Białego, Kunegundy, Trzebini, Dziedzic, Silesii i Nowego Orła Białego.

PRZEGLĄD PRASY

Nowe zadania bankowości

„Robotnik" w artykule p. t. „Nowe zadania bankowości w Polsce" wskazuje, że zmiany, jakie zaszły w układzie społecznym Polski, wycisnęły również swe piętno na banko- [illegible]

„Dzisiejszy bank nie prowadzi polityki gospodarczej. Pieniądz przestał być twórcą procesów gospodarczych, a stał się instrumentem wymiany i rozrachunku. Politykę gospodarczą prowadzi Państwo, ustalające planowo drogi i cele działalności gospodarczej. Bank nie wyznacza już rozmiarów kredytu przyznawanego przedsiębiorstwom w sposób autonomiczny. Bank wykonuje polecenia Państwa. W ramach gospodarki planowej banki nie decydują w sprawach polityki pieniężnej i kredytowej, stały się natomiast organami współdziałającymi w wykonaniu planu gospodarczego. W nowych warunkach banki muszą dostarczyć przedsiębiorstwom takich kredytów, jakie są niezbędne dla wykonania przez nie zadań zakre- [illegible]

Czy w tych warunkach, spełniając funkcje wykonawcze, banki stają się po prostu kasami państwowymi? Niewątpliwie tak nie jest. Uspołecznienie polskiej gospodarki, poddanie jej zasadom planowości, nałożyło na banki szereg nowych funkcji, których poprzednio nie posiadały. Dawny bank z chwilą udzielenia pożyczki dbał tylko o to, aby w ustalonych terminach wycofać swoje pieniądze. Dzisiejszy bank, udzielający przedsiębiorstwu kredytu, jest obowiązany do kontroli zużycia pieniądza w toku produkcji. Jeżeli udziela kredytu na inwestycje, jest obowiązany do kontroli zużycia pieniądza na ten cel. Jego kontrola nie może ograniczać się do formalnego tylko sprawdzenia, czy pieniądze zostały użyte na ten cel, na który kredyt został zaciągnięty. Bank musi kontrolować zużycie kredytu z punktu widzenia zadań planowych, wyznaczonych kredytowanemu przedsiębiorstwu. Po przez tak pojętą kontrolę bank staje się instytucją, wywierającą bezpośredni wpływ na przebieg wykonywania państwowego planu gospodarczego."

Emil Zoor 35

ŻART SAMUELA THORTONA

Aniela z obrzydzeniem spojrzała w pobladłą, ospowatą twarz.

„Oszalałeś, Karol! Co ty gadasz? Jesteś pijany! Puść mnie! Puść mnie!"

„Tyle lat czekałem na tą chwilę, tyle lat." Teraz będziesz moja, teraz ja będę szefem. Teraz..." — przyciągnął ją do siebie. „Chodź, chodź! Nic już cię pomoże! Nadeszła moja godzina. Chodź!" Aniela rozpaczliwym wysiłkiem uwolniła prawą rękę z druzgocącego uścisku i z całej siły uderzyła bandytę między oczy. Karol z głuchym przekleństwem odtoczył się w tył. Aniela błyskawicznie skoczyła za biurko i lśniąca lufa rewolweru zabłysła w jej ręce.

„Precz stąd!" — rzuciła ostrzegawczo. „Precz, bo..."

Gangster nie zważając na nic, pochylił swą dużą, łysą głowę i z wściekłym pomrukiem ruszył naprzód. Ospowata twarz skurczyła się dziko, wąskie oczy nabiegły krwią. Wyglądał strasznie.

„Precz!" — krzyknęła Aniela. „Nie rusz mnie bo strzelę!" Karol nie usłuchał. Duże, puszyste dywany stłumiły huk wystrzału. Gangster stanął, spojrzał zdziwiony, chciał coś powiedzieć, ale zachwiał się i padł bez słowa. Wąski strumień krwi popłynął na dywan. Aniela blada jak płótno odłożyła rewolwer i ujęła słuchawkę telefoniczną. Opanowawszy drżenie ręki nakręciła numer Keslinga

„Przyjeżdżajcie natychmiast! Zastrzeliłam Karola!" — rzuciła w telefon, posłyszawszy głos Czerkasowa. Rosjanin zaklął w swym ojczystym języku.

W pół godziny potem wielki Hudson Keslinga zatrzymał się przed dancingiem. Kanadyjczyk z Czerkasowem wbiegli pośpiesznie po schodach.

„Do wszystkich diabłów" — mruczał olbrzym. „Co ta baba znowu wyprawia?"

Drzwi były zamknięte na klucz.

Czerkasow zastukał mocno. W odpowiedzi posłyszeli cichy głos Anieli.

„Otwieraj!" — krzyknął niecierpliwie Kesling. Rozległ się trzask przekręcanego w zamku klucza. Gangsterzy pośpiesznie weszli do pokoju, zamykając za sobą starannie drzwi. Czerkasow jednym skokiem znalazł się przy trupie i ukląknąwszy badał go chwilę.

„Ma dość" mruknął, wstając. „Dostał w serce."

„Oszalałaś! Co się tu działo?" — warknął Kesling, zwracając się do Anieli.

„Musiałam" — odpowiedziała twardo. „Musiałam go zabić." Olbrzymi Kanadyjczyk spojrzał uważnie w zaciętą twarz pięknej kobiety.

„Nie czas teraz na gadanie" — powiedział po chwili. „Będziesz się tłumaczyć przed szefem. Narazie trzeba go sprzątnąć" — dodał, wskazując na leżącą postać, która tak niedawno jeszcze była Rudym Karolem.

„Musimy się śpieszyć do „Kominiarza" — rzucił Czerkasow. Kesling pomyślał chwilę.

„Czerkasow, zostaniesz tutaj. Zajmiesz się tym. Weź sobie do pomocy „Małego." Innym ani słowa o całej historii. Gdyby się ktoś pytał o Karola, powiecie, że wyjechał. Musi być spokój! Rozumiecie?"

„Yes."

„Dobrze. Teraz jadę do „Kominiarza. Pilnujcie wszystkiego i nie traćcie głowy." Olbrzym skinął głową i skierował się ciężko ku drzwiom. Aniela zrobiła gwałtowny krok naprzód.

„Gary!"

„Czego chcesz?" — burknął niechętnie Kanadyjczyk.

„Gary, ja..." Widać było, że chce coś powiedzieć, ale nie może się zdecydować.

„No, czego chcesz? Gadaj." Aniela cofnęła się i zrezygnowana opadła na fotel. Zabrakło jej sił.

„Nic, nic. Powiem ci, jak wrócisz. Idź już." Kesling machnął ręką ze złością i wyszedł. Nie znosił babskich histerii.

Wóz stał na umówionym miejscu. Gangster wsiadł i kazał się wieźć do „Kominiarza." Był ogromnie ciekawy, jakie ten łajdak ma dla niego wiadomości.

Człowiek zwany „Kominiarzem" prowadził trzeciorzędny bar na peryferiach miasta. Był to ponury osobnik, wyzuty całkowicie z wszelkich uczuć ludzkich. Mord, rabunek czy oszustwo stanowiły jego żywioł; najwytrawniejsi nawet zbrodniarze nie mogli się poszczycić tak obfitym dorobkiem w tej dziedzinie. Mówiono, że gdzieś na Malajach dzicy obcięli mu uszy i że od tej pory nosił zawsze tak zwaną kominiarkę, od której pochodził jego przydomek. Gangsterzy z bandy Denta nie lubili „Kominiarza", ale cenili go bardzo, ponieważ nikt w mieście nie posiadał lepszych od niego informacji w każdej podejrzanej sprawie. Specjalnością zaś „Kominiarza" był znakomity wywiad z terenu więzień i aresztów.

Kesling ukrył samochód w głębi ciemnej uliczki i wydawszy polecenie szoferowi ruszył w kierunku podejrzanego baru. Był pewny, że nie na próżno zapuścił się w te strony.

„Kominiarz" spostrzegłszy wchodzącego Keslinga wyszedł pośpiesznie zza lady bufetowej, by zaprowadzić gościa do małego pokoiku, noszącego szumną nazwę „gabinetu." Następnie rozkazał muskularnemu kelnerowi podać dwa kufle piwa i pilnować wyjścia

W trosce o usprawnienie produkcji przemysłowej

KRAKÓW (yl) — Przed kilku dniami odbyło się pierwsze posiedzenie sekcji metalowo-energetycznej przy Wydziale Ekonomiczno-Przemysłowym WK PPS. Zebraniu, w którym udział wzięło 13 przedstawicieli zakładów pracy w województwie krakowskim, przewodniczył tow. inż. Gąsiorkiewicz Michał — aktualne sprawy referował tow. Konstanty Staśko.

W toku obrad omówiono wszystkie bieżące zagadnienia związane z produkcją, organizacją przedsiębiorstw, oraz współzawodnictwem pracy. W dyskusji brali udział wszyscy obecni członkowie sekcji, składając w rezultacie bogaty materiał informacyjny, który posłuży do wypracowania dyrektyw dla poszczególnych zakładów.

Na szczególne wróżnienie zasługują towarzysze z Węgierskiej Górki, fabryki Zieleniewskiego i fabryki lokomotyw w Chrzanowie, którzy przyczynili się dzięki swojej pomysłowości i wnikliwym uwagom do usprawnienia ilości i jakości produkcji.

Koło PPS przy fabryce „Inicjator" w Sławkowie

SŁAWKÓW (f) Staraniem tow. Drożdża Władysława zwołano ostatnio zebranie pracowników fabryki „Inicjator" w Sławkowie, pow. Olkusz, w celu zorganizowania Koła PPS. Na zebranie organizacyjne przybyli również zaproszeni towarzysze z Koła Gminnego i z Koła przy fabryce B-cia Szajn w Sławkowie.

Zebranie zagaił tow. Drożdż Władysław, do prezydium powołano tow. tow. W. Lorka i E. Wilka, na sekretarza tow. Alfredę Ciołczyńską. Tow. Lorek, przewodniczący zebrania, zreferował historię PPS, tow. Drożdż zapoznał zebranych ze Statutem PPS.

Po zorganizowaniu Koła przystąpiono do wyboru tymczasowego Zarządu, w skład którego weszli: prezes — tow. Drożdż Władysław, sekretarz — tow. Ciołczyński Edward, skarbnik — tow. Waszyński Antoni, zastępcy: tow. tow. Wieniewski Mieczysław i Zagórny Zbigniew.

Odbudowa mostu w Przemyślu w toku

PRZEMYŚL (ZK) — Prezydent miasta tow. Wiślicki podał do wiadomości, że budowa mostu na Sanie rozpocznie się w najbliższej przyszłości. Most wybudowany zostanie wspólnymi siłami Rządu, Min. Komunikacji, Min. Odbudowy i Zarządu Miasta. Przyznane na ten cel subwencje przedstawiają się następująco: 1.250.000 zł. z Min. Odbudowy, 1.200.000 zł. z Min. Komunikacji. Ogólny kosztorys mostu zamyka się cyfrą 5 mil. zł., brakującą więc sumę ok. 2 mil. pokrywać się będzie z dalszych subwencji, które przydzielone zostaną w miarę postępowania prac.

Konstrukcja żelazna z przydziału UNRRA jest już na miejscu, w tych dniach rozpocznie się zwózka drzewa przydzielonymi na ten cel samochodami z Rzeszowa.

Z ramienia Zarz. Miasta pracami przy budowie mostu kierować będzie inż. Piątkiewicz. Most przerzucony będzie z Wybrzeża Kościuszki na wysokości „Domu Robotniczego" — na Wybrzeże Piłsudskiego.

Kronika partyjna

KOLEJARZE SOCJALIŚCI W KRZESZOWICACH O SYTUACJI MIĘDZYNARODOWEJ

KRZESZOWICE (yl) — Ostatnio odbyło się w Krzeszowicach zebranie miejscowego Koła Kolejarzy PPS owców. Zebraniu przewodniczył tow. Michał Pilch, który na wstępie powitał przybyłych towarzyszy: Marian Zajączkowskiego i dyr. Machejskiego, z Wydziału Komunikacyjnego WK PPS.

Tow. Zajączkowski wygłosił referat, w którym poruszył sprawy organizacyjno - polityczne.

W wyniku referatów wywiązała się ożywiona dyskusja, w której zabierało głos szereg mówców. Zebranie zakończono odśpiewaniem „Czerwonego Sztandaru".

BRZESKO (yl) — W Gromadzie Sładdliny Szlacheckie, w sali budynku szkolnego odbyło się zebranie sympatyków PPS. Zebranie zagaił sołtys Gromady, który po przywitaniu przybyłych udzielił głosu delegatowi PK PPS z Brzeska tow. Stanisławowi Kądziołce.

Po referacie organizacyjnym, w którym tow. Kądziołka oświetlił cele ideologiczne Polskiej Partii Socjalistycznej, zabrał głos kierownik Szkoły tow. Józef Strada, wzywając zebranych do zorganizowania miejscowego Koła PPS i OM TUR. W wyniku ożywionej dyskusji na tematy polityczne, gospodarcze, spółdzielcze i oświatowe przystąpiono do składania deklaracji członkowskich PPS.

100 TOWARZYSZY UTWORZYŁO NOWE KOŁO PPS

NOWY SĄCZ (yl) - W miejscowości Kamionka, w powiecie nowosądeckim zorganizowane zostało dzięki inicjatywie tow. Jana Kalisza miejscowe Koło PPS. Do Koła zgłosiło przystąpienie ponad 100 towarzyszy, mieszkańców Kamionki

W ciągu miesiąca marca odbędzie się w Kamionce uroczyste zebranie, na którym nastąpi otwarcie Koła i ukonstytuowanie nowego Zarządu.

KOLEJARZE NOWOSĄDECCY PROWADZĄ AKCJĘ SZKOLENIOWĄ.

NOWY SĄCZ (yl) — Intensywna akcja szkolenia socjalistycznego, poczęta według programu sekretariatu szkolnego CKW PPS, objęła na terenie województwa krakowskiego wszystkie powiaty.

Ostatnio w miesiącu lutym Komitet Komunikacyjny PPS przy Powiatowym Komitecie Partii w Nowym Sączu przeprowadził kurs szkolenia socjalistycznego I stopnia, który z wynikiem pomyślnym ukończyło 75 towarzyszy. Reszta towarzyszy, którzy z powodów służbowych nie mogli wziąć udziału w akcji szkoleniowej przeszkolona zostanie na specjalnym kursie dodatkowym.

KINA

Świt: „Dwaj panowie „F""; Uciecha: „Pygmalion", Wanda: „Pościg"; Apollo i Sztuka: „Mężczyźni w jej życiu"; Wolność: „Admirał Nachimow"; Warszawa: „Na tropie zbrodni"; Gdańsk: „Mściwy jastrząb".

Początek seansów: Sztuka 15,30, 17.30, 19.30, Warszawa i Gdańsk: 15,30, 17.45, 20 we wszystkich innych kinach o godz. 16, 18, 20.

DŹWIĘKOWE KINO OŚWIATOWE (Garncarska 1): 1. Żarówka, 2. Symbol C. 3. Mchy. 4. Komedyjka. Początek seansów codziennie o godz. 16, 17.30 i 19, w niedziele i święta poranki o godz. 11.30.

KINO OBJAZDOWE TOW. PRZYJAŹNI POLSKO-RADZIECKIEJ (Batorego 14) codziennie o godz. 19.30: „Panna bez posagu" kronika filmowa. W niedzielę i święta o godz. 14, 17 i

Okradali pracującą ludność Krakowa

handlarze kartkam. żywnościowymi

KRAKÓW (S). Przed Sądem Okręgowym w Krakowie rozpoczął się kilkudniowy proces 20 oskarżonych o nadużycia przy rozdziale kartek żywnościowych i odzieżowych.

Rozprawie przewodniczy wiceprezes SO tow. sędzia Majewski, oskarża prok. Kulesza oraz dwaj delegaci Komisji Specjalnej, prok. Grzegorczyk i prok. Białas.

Bronią adwokaci: Rappaport, Rymar, Grzybowski, Czerny, Sieniecki, Rogowski, Nowotny, Warchoł, Haber, Kukulski i Guenter. Oskarżeni rekrutują się z urzędników i urzędniczek Referatu kartkowego Wojewódzkiego Urzędu Aprowizacji i Handlu w Krakowie, kierowników i kierowniczek kilku spółdzielni kolejowych oraz osób prywatnych, które kupowały po cenach wolnorynkowych od kierowników spółdzielni towary reglamentowane, sprzedając je na czarnym rynku.

Nadużycia te wykryła Delegatura Komisji Specjalnej do walki z nadużyciami. W trakcie dochodzeń ustalono, że kierownicy sklepów spółdzielni kolejowych przyjmowali karty nielegalnego pochodzenia od zajmujących się tym procederem, i to w dużych ilościach, po czym sprzedawali towary przydziałowe handlarzom.

Tak kierownik sklepu Nr 13 przy ul. Długiej 53, Gerhard Kosiorkiewicz, wraz ze swym zastępcą St. Wiśniowskim i w porozumieniu z Fr. Sochackim realizował po kilkaset tego rodzaju kart żywnościowych miesięcznie na przestrzeni blisko 7 miesięcy. Połowę towaru otrzymywał Sochacki, a drugą połową dzielili się obaj wymienieni. Kosiorkiewicz zażądał nawet od Stefana Trzcińskiego trzy czwarte części towaru otrzymanego na 500 sztuk kart żywnościowych.

Kierownik sklepu spółdzielni kolejowej przy ul. Brodzińskiego 1, Roman Albiński, kupował przez szereg miesięcy większe ilości kart w 250 zł. za sztukę, sprzedając towar spekulantom. Otrzymaną gotówką dzielił się z dostawcą kart, Tadeuszem Łatochą, łącznikiem między nieuczciwymi pracownikami Wojewódzkiego Urzędu Aprowizacyjnego a punktami rozdziału towarów. Albiński nabył w ten sposób przeszło 800 kart.

Tego samego rodzaju nadużycia popełniła kierowniczka sklepu przy ul. Grodzkiej, Maria Maniecka, która za namową kontrolera sklepu Spółdzielni Kolejowej, Tadeusza Roszkiewicza, przyjęła od niego 500 sztuk kart żywnościowych, wykradzionych z Wojewódzkiego Urzędu Aprowizacji. Uzyskany na karty towar sprzedawała handlarzom.

W ten sposób czarny rynek handlował całymi beczkami smalcu, dużą ilością konserw, mąki, cukru i innych artykułów.

Na ławie oskarżonych zasiedli: Michał Orkisz, kierownik referatu kartkowego Woj. Urzędu Apr. Handlu w Krakowie, Józef Blaut, kierownik referatu kart żywnościowych, Franciszek Chrzanowski, kierownik magazynów kart żywnościowych, Stanisław Dąbrowski, Wacław Stolarczyk, urzędnicy Marian Bardzik, kierownik oddziału rozrachunkowego, Paweł Janik, Tomira Pawlusowa, urzędnicy Maria Maniecka, Franciszek Sochacki, Roman Albiński, Gerhard Kosiorkiewicz, Zdzisław Wiśniowski — kierownicy Spółdzielni Kolejowych. Tadeusz Łatocha, współwłaściciel fabryki Tęcza, Zofia Lukas, handlarka nielegalna, Tadeusz Roszkiewicz, kontroler sklepowy Stefan Trzciński, Stanisław Langowicz, Stanisław Wiśniowski i Maria Brzegowa — którzy handlowali nielegalnie reglamentowanymi towarami na wolnym rynku.

Rozprawa toczy się na sali św. Michała, która przepełniona jest publicznością, żywo zainteresowaną procesem.

Zaoszczędzony prąd uruchamia nowe fabryki

Pamiętajmy o „Święconym" dla żołnierzy

KRAKÓW (k) - Na ratuszu odbyło się organizacyjne posiedzenie Komitetu Obywatelskiego powołanego w sprawie urządzenia tradycyjnego święconego dla żołnierzy Wojska Polskiego.

W zebraniu wzieli udział przedstawiciele DOW z mjr. Hubertem na czele, wojew. komendant MO mjr. Trzepiński oraz przedstawiciele partii politycznych, organizacji społecznych, TPŻ, PCK i klubów sportowych.

W toku obrad postanowiono dla uzyskania funduszów na świąteczne upominki dla żołnierzy urządzić szereg imprez m. inn. zawody bokserskie znanych klubów krakowskich. Zwrócono również uwagę na konieczność rozszerzenia akcji w terenie.

Na zakończenie wybrany został ścisły komitet wykonawczy.

Socjaliści w Skawinie

omawiają Kongres Wrocławski

SKAWINA (yl) — W ubiegłą niedzielę w Skawinie odbyło się w tut. Domu Robotniczym pokongresowe sprawozdawcze zebranie członków Komitetu Miejskiego PPS. Konferencję, w której udział wzięło ponad 400 towarzyszy, zagaił tow. Teofil Gaciński. Referat sprawozdawczy wygłosił tow. Jan Rejman, sekretarz krakowskiego Komitetu PPS, omawiając również aktualne zagadnienia gospodarcze.

Następnie wszyscy zebrani udali się na miejscowy obchód 2-letniej rocznicy utworzenia ORMO, który odbył się w domu „Sokoła". Przemówienia okolicznościowe wygłosili komendant powiatowy ORMO, oraz przedstawiciele PPS, PPR i SL.

RADIO

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE ROZGŁOŚNI KRAKOWSKIEJ

na dzień 5 marca 1948 r. (piątek)

6.20 — płyty; 7.15 — płyty; 8.20 — Informacje ogólnopolskie; 8.25 — Skrzynka PCK; 8.40 — „Szalona" 8.50 — Muzyka; 9.05 — Audycja dla szkół; 9.20 — Lekcja języka czeskiego; 12.15 „Z mikrofonem po kraju"; 12.25 — Arie operowe kompozytorów polskich; 12.50 — Audycja dla wsi: 13.05 — Muzyka; 13.40 „Walka o oświatę w dobie „Wiosny Ludów"; 14.00 — Audycja poświęcona twórczości Witolda Friemana; 14.30 — Muzyka; 15.25 — Lekcja języka czeskiego; 15.40 — Audycja dla dzieci; 16.25 — „W walce o zdrowie"; 16.30 — Audycja dla chorych; 16.45 — „Chłopiec z Salskich stepów", 17.00 — Koncert dla przodowników świata pracy; 17.45 — „Utopia Tomasza Morusa" — RUL, 18.00 — „Mozaika muzyczna"; 18.45 — „Szalona" 19.15 — Koncert symfoniczny, 21.30 — „U naszych przyjaciół; 22.00 — Muzyka kameralna; 22.50 — Wariacje b-moll Karola Szymanowskiego; 23.00 — Ostatnie wiadomości; 23.30 — Hymn i koniec audycji

Nowy zarząd RKS Groble

KRAKÓW (CJ) — Na ostatnim odbytym walnym zebraniu RKS Groble wybrano nowy zarząd w skład którego weszli: prezes honorowy Wolny Kazimierz, prezes urzędujący Stuss Wł., wiceprezesi: mgr Rymek, Kossek Julian i dr Kalitowski, sekretarz Chudoba Ryszard, skarbnik Klimsza, gospodarz Pulczyński, zaś na członków Zarządu zostali wybrani Mikołajczyk, Miller, Tendler, Szczypuła, Bartosz, Kania, Kozień,

Postanowiono również odznaczyć złotą odznaką klubu Bezwińskiego i Kahla za zdobycie trzeciego miejsca w mistrzostwach okręgu w tenisie stołowym i mistrzostwach robotniczego okręgu, oraz Kaletę Jerzego i Nastaborskiego za wykazywanie dyscypliny i dobrą grę w drużynie piłki nożnej.

Zaznaczyć należy, że RKS Groble istnieją dopiero od 45 roku a posiadają już ponad 500 członków i 4 sekcje: jak piłki nożnej, bokserską, ping-pongową i szachową. W bieżącym roku Kahl zdobył robotnicze mistrzostwo w okręgu w tenisie stołowym, Pieniążek zaś mistrzostwo robotnicze Polski w boksie. Klub ten posiada doskonałą drużynę piłki nożnej, która w jesiennej rundzie ubiegłego roku przez dłuższy czas prowadziła w tabeli krakowskiej A klasy. Po zebraniu odbyła się żywa dyskusja, w której wzięli udział tak działacze klubu, jak zawodnicy.

Na koniec nowowybrany prezes zwrócił się z apelem do zawodników, aby swoje obowiązki tak podczas spotkań sportowych jak i wewnątrz klubu wypełniali jak najsumienniej i aby godnie reprezentowali barwy klubu.

CO * GDZIE * KIEDY

MIEJSKI STARY TEATR — duża sala — godz. 19 — „Słomkowy kapelusz" Labiche'a. Mała sala — godz. 19.15 — „Pan inspektor przyszedł" Priestley'a.

TEATR POWSZECHNY TUR — godz. 19 — „Klub Kawalerów" Bałuckiego.

TEATR RTPD „Wesoła Gromadka" — godz. 12.30 — „Trzech urwisów z Ontario" (dla szkół)

TEATR LALKI I AKTORA „Groteska" — godz. 17 — „Kolorowe piosenki"

KONCERTY

Filharmonia Krakowska — godz 19.15 — XVI Koncert Symfoniczny — pod dyrekcją Artura Malawskiego z udziałem A. Szlemińskiej i A. Wolaka. W programie: Weber: Uwertura „Euryante", Haydn: Symfonia, Malawski: Kantata „Wyspa Gorgon".

DYŻUR LEKARZA POŁOŻNIKA

nika 23, tel. 548-30. W nagłych zachorzeniach w nocy należy wzywać lekarza dyżurnego z Ubezpieczalni Nr tel. 570-70.

Staraniem Szkoły Zdrowia Ubezp. Społ. odbędzie się w piątek 5. III. br. o godz. 18 w sali TUR ul. Garbarska 1 odczyt Dr Szlapak Heleny: „Porady przedślubne i małżeńskie".

DYŻURY APTEK

Rynek Główny 13, Floriańska 15, Długa 4, Lubicz 7, Zwierzyniecka 7, Retoryka 1, Grzegórzecka 8, Krakowska 1, Plac Inwalidów 7, Rynek Podgórski 1.

Najlepsi pięściarze na starcie

Indywidualne mistrzostwa Śląska w Katowicach

KATOWICE — D[illegible] w sali woj. ośrodka WF i PW [illegible] rozpoczynają się indywidualne mistrzostwa bokserskie Śląska, do których zgłoszono 80 zawodników.

W poszczególnych wagach walczą:

Waga musza: Górecki (Batory), Kowalczyk (Zryw Świętochl.), Majcherczyk (Slavia), Szary (BBTS), Zagracki i Hytryk (HKS Szop.), Górawski i Szweda (Huta Pokój).

Waga kogucia: Bazarnik (Batory), Duś[illegible] (Piast), Puzon (BBTS), Groborz (Silesia Rybnik) i Bogatka (Rozbark).

Waga piórkowa: Matloch (Slavia), Karcz (Piast), Radzaj i Szędzielorz (Ruch), Dubek (kop. Katowice), Strach (ZZK Katowice), Krauze (ZZK Opole), Piec (Huta Pokój).

Waga lekka: Manecki i Kubica II (Batory), Rademacher i Chrobok (Zryw Świętochl.), Zorembik (Slavia) Żydek (Piast), Grochowski (Pogoń Katowice), Kiszka (Odra Opole), Giemza (Azoty), Dzięcioł (Huta Pokój).

Waga półśrednia: Kusz, Kula i Faska (Batory), Stuchurski (Piast), Kozioł i Sarnecki (ZZK Opole), Oleś (Pogoń Katowice), Szot (Azoty), Krawczyk (Rozbark).

Waga średnia: Nowara i Sznajder (Batory), Minkus (kop. Katowice), Paszek (ZZK Katowice), Bi[illegible] (Pogoń Katowice), Krzemiński (Odra Opole), Kwaśniewski (Azoty) Kaszuba (Huta Pokój).

Waga półciężka: Paterok (Slavia), Skwara (Piast), Botur (Ruch), Urbaniak (ZZK Katowice), Dobija (BBTS) Gądek (ZZK Opole), M[illegible]lik (HKS Szop.), Wieczorek (Silesia Rybnik) i Tomis (Rozbark).

Waga ciężka: Kubica (Batory), Figiel (Baildon), Mleczyński i [illegible]mowski (Piast), Szczypiński (ZZK Katowice), Walus (BBTS), Pa[illegible] (ZZK Opole), Kaszyca (HKS Szopienice), Kaczmarek (Azoty), Konsek i Duda (Silesia Rybnik).

Początek o godzinie 18.

MISTRZOSTWA DOLN. ŚLĄSKA

WROCŁAW — W dniach 5, 6, [illegible] marca odbędą się we Wrocławiu indywidualne mistrzostwa bokserskie Dolnego Śląska. Dotych[illegible] zgłoszono 32 zawodników.

Zawody narciarskie w Planicy

ZAKOPANE — W Planicy (Jugosławia) odbędą się w dniach 11 - 18 marca zawody narciarskie, [illegible] których oprócz gospodarzy wezmą udział Polacy, Czesi, Szwajcarzy [illegible]

LTC remisuje w Moskwie

MOSKWA. — We środę odbyło się na stadionie „Dynamo" w Moskwie spotkanie w hokeju na lodzie między mistrzowską drużyną Czechosłowacji LTC (Praga) a reprezentacją Moskwy. Mecz rozegrany wobec 15 tys. widzów stał na wysokim poziomie i zakończył się wynikiem nierozstrzygniętym 2:2 (1:1, 1:0).

Pierwsze mecze szachowe o mistrzostwo świata

HAGA. — Wczoraj rozpoczął się w Hadze międzynarodowy turniej szachowy o mistrzostwo świata. Na otwarcie turnieju rozegrano tylko dwa spotkania.

W pierwszym z nich Smysłow (ZSRR) nie rozstrzygnął partii z Rzeszowskim (USA), podczas gdy drugie, między Holendrem Maxem Euwe, — byłym mistrzem świata — Pawłem Keresem (ZSRR) [illegible] do następnego dnia po 42 ruchach. W partii tej Keres ma wyraźną przewagę.

Zapłatka sędzią meczu Czechosłowacja – Austria

POZNAŃ. — W związku z zaproszeniem Czechosłowackiej Unii Bokserskiej dla sędziego neutralnego międzypaństwowego spotkania Czechosłowacja — Austria, które odbędzie się w dniach 8 i 10 kwietnia 1948 r. w Pradze. Polski Związek Bokserski wydelegował sędziego międzynarodowego Zapłatkę Józefa z Katowic.

Hokej w Cieszynie

CIESZYN — Rozegrany tu został hokejowy mecz pomiędzy RKS (Giszowiec) a miejscowym TS Piast zakończony dość niespodziewanie wynikiem remisowym 3:3 (1:1, 1:2, 1:0). Obie drużyny grały bardzo ambitnie, przy czym więcej z gry miał „Piast".

Rezerwowy zespół „Piasta" w spotkaniu z czeską drużyną „Obchodni [illegible]" (Cieszyn), przegrał w [illegible] stosunku 4:6.

Trasa wyścigu kolarskiego Warszawa - Praga - Warszawa

WARSZAWA — Komisja Organizacyjna biegu kolarskiego Warszawa — Praga — Warszawa ustaliła już trasę, która podzielona została w pierwszej części na 5 etapów, a w drugiej na 8. I etap Warszawa — Łódź 195 km, II etap Łódź — Wrocław 210 km, III etap Wrocław — Liberec 271 km, IV etap Liberec — Teplice 110 km, V etap Teplice — Praga 110 km. Razem trasa pierwszej grupy wynosi 896 km. Trasa drugiej grupy zawodników startujących z Pragi obliczona jest na 1109 km.

I etap Praga — Pardubice 137 km, II etap Pardubice — Brno 143 km, III etap Brno — Zlin 160 km, IV etap Zlin — Zilina 130 km. V Jochemczyk 3 3 48
IV etap Zlin — Zilina 130 km. V etap Zilina — Ostrava 100 km, VI etap Ostrava — Katowice 90 km

W Katowicach nastąpi przerwa z jednodniowym wypoczynkiem. Etap VII Katowice — Kielce 173 km, przez Chrzanów i Kraków.

W etapie tym na trasie Katowice — Kraków (76 km.) odbędzie się wyścig szybkości. Zawodnicy wystartują z Katowic indywidualnie na czas. W Krakowie po 3-godzinnym wypoczynku, nastąpi start zbiorowy do Kielc. Etap VIII Kielce — Warszawa 175 km.

Ewentualne zmiany trasy, jak też szczegóły, dotyczące nawierzchni i stanu dróg na poszczególnych [illegible]cinkach, Komisja Organizacyjna [illegible]da w najbliższym czasie.

WARSZAWA — Prezes Polskiego Związku Kolarskiego Gołębiowski wyjeżdża w tych dniach do Pragi by omówić na miejscu sprawy, dotyczące wyścigu kolarskiego Warszawa — Praga — Warszawa.

„DYBAS" (GLIWICE) MISTRZEM ZW. ZAW. PRZEM. B. W TENISIE STOŁOWYM

BYTOM (les) W Bytomiu odbyły się mistrzostwa ping-pongowe Związku Zawodowego Przem. Budowlanego przy udziale 10 drużyn. Tytuł drużynowego mistrza zdobył zespół „Dybas" z Gliwic, nie prze[illegible] jednego spotkania [illegible] miejsce zajął zespół „Budowlani" z Grodzca, trzecie zaś drużyna „Budowlani" z Bytomia.

Najlepszym graczem w indywidualnych mistrzostwach okazał się Ligus z „Dybasa" (Gliwice).

SZCZYPIORNIAKI OBRADUJĄ.

KRAKÓW (P) — W dniu 7 marca odbędzie się w Krakowie w lokalu Polskiego Związku Piłki Ręcznej zebranie Ligi Szczypiorniaka.

Dotychczas do mistrzów zgłoszono zespoły: AKS (Chorzów), AZS (W-wa), Legion (Częstochowa), Leopolia (Opole), Ostrovia (Ostrów), Pogoń (Katowice), ŁKS (Łódź), OM TUR (Łódź), Warta (Poznań).

Grupę mistrzowską uzupełniają dwie drużyny, które zostaną wyłonione drogą eliminacji pomiędzy: Barbarą (Świętochłowice), Brdą (Bydgoszcz), Tęcza (Katowice) oraz Zjednoczeniem (Bydgoszcz).

W zgłoszeniach — z nieznanych powodów — widzimy brak klubów krakowskich i poznańskich.

LOUIS ZAROBI 2 MIL. DOLARÓW

LONDYN — Jak oświadczył menażer mistrza świata w boksie Joe Louisa, występy pokazowe jego pu[illegible] w Anglii powinny przynieść około 2 mil. dol. na czysto.

NOWOOTWARTY INSTYTUT CHIRURGII URAZOWEJ W PIEKARACH

Najnowocześniejszy ruchomy aparat rentgenowski który pozwala [illegible] dokonywanie zdjęć w łóżku chorego bez potrzeby jego trasportu.

POLSKA — CZECHOSŁOWACJA W SZERMIERCE.

PRAGA. — W dniach 20 i 21 marca odbędą się w Zakopanem międzypaństwowe zawody szermiercze Polska — Czechosłowacja. Zawody rozegrane zostaną w konkurencji pań i panów

SAM SIEBIE ZNOKAUTOWAŁ.

SYDNEY — Podczas bokserskiego spotkania w wadze lekkiej między Mickey Davis a Tommy Sith[illegible] pierwszy z bokserów uderzył z taką wielką siłą prawym sierpem (podczas gdy przeciwnik jego zrobił unik) w powietrze i siłą zamachu przewrócił się na ring, uderzając głową o deski. W rezultacie upadku Davis dał się wyliczyć do 10 i tym samym sam siebie znokautował.

50 RAZY REPREZENTANTEM

LONDYN — Prawo - skrzydłowy piłkarskiej reprezentacji Anglii, Stanley Matthews grający w Ligowym klubie Blackpool, zwany przez prasę angielską czarodziejem, — jest rekordzistą piłkarstwa angielskiego gdyż reprezentował on swój kraj w 50 spotkaniach międzypaństwowych

Każdy Polak członkiem Ligi Lotniczej

Pływackie mistrzostwa Śląska w Zabrzu

KATOWICE (bp) — Śląski Okręgowy Związek Pływacki w Katowicach wobec [illegible]udności finansowych [illegible] w stanie wysłać ekipy pływackiej na mistrzostwa ogólnopolskie do Łodzi

W dniu 7 bm odbędą się natomiast na pływalni miejskiej w Zabrzu zawody o mistrzostwo Śląska z udziałem czołowych klubów pływackich. Zawody te będą niejako małymi mistrzostwami Polski. Na starcie staną więc kluby, które w ubiegłym roku zdobyły cztery kolejne pierwsze miejsca na mistrzostwach Polski, a więc: ZKSM „Piast" Gliwice, BBTS Bielsko, KS „Polonia" Bytom, oraz ZKSM „Pogoń" Katowice.

Zawodnicy śląscy są w dobrej formie i niewątpliwie przyczynią się do poprawy opinii pływactwa w roku olimpijskim. Opinia ta mocno ucierpiała na skutek słabych wyników na mistrzostwach innych okręgów.

Mistrzostwa pływackie Śląska zapowiadają się ciekawie. Spośród wielu konkurencji najciekawszy będzie bieg na 100 m w st. klasycznym (mężczyźni). Ramola zmierzy się z mistrzem Polski Szołtysikiem. Zawodnik Polonii bytomskiej startuje po raz pierwszy w tej konkurencji.

Zawody pływackie w Zabrzu będą zatem piękną rewią pływaków śląskich, którzy swymi występami dostarczą publiczności dużo emocji.

Echa porażki KS Ruch w Zabrzu

CHORZÓW (Bu) — KS Ruch po niespodziewanej porażce z KS „Zjednoczenie" Zabrze, postanowił poprawić formę swoich zawodników. Przed kilku dniami wyjechało na dwutygodniowy obóz kondycyjny do Szklarskiej Poręby 16 piłkarzy z trenerem czeskim ob. Dębickim, na czele. Zdaniem trenera, klęska Ruchu w Zabrzu była dość przypadkowa i nie świadczy ona o spadku formy ligowej drużyny.

Jak się dowiadujemy Klub Sportowy Nusle z Pragi ubiega się o przyjazd do Polski i rozegranie z Ruchem spotkania. Równocześnie KS Ruch otrzymał dwie propozycje w sprawie rozegrania meczów piłkarskich w Czechosłowacji. Zarząd klubu poweźmie w tych sprawach odpowiednie decyzje.

Na ostatnim posiedzeniu zarządu klubu postanowiono rozszerzyć boisko w Chorzowie Batorym dla zwiększenia ilości widzów. Prace nad otoczeniem boiska podwójną siatką na wysokości wałów, które uniemożliwią wejście na boisko niepowołanym kibicom, oraz niwelacja lewej części boiska i uszkodzonych w czasie działań wojennych urządzeń drenowych, będą ukończone w kwietniu br.

W ten sposób poszerzone boisko nadawać się będzie na spotkania międzypaństwowe.

Czy wiecie że...

...do Nowego Jorku przybył w[illegible]raj samolotem mistrz Europy wagi średniej — Francuz Marcel Cerdan, który ma rozegrać w Stanach Zjednoczonych kilka walk bokserskich.

...w sobotę mistrzowska drużyna hokejowa Czechosłowacji rozegrała na stadionie „Dynama" w Moskwie mecz z teamem Moskwy, wygrywając w stosunku 5:3 (0:2, 3:0, 2:1).

